Slovenský raj – pochod 15.-17. november 2014

Deň 1 – z Prahy na východ (15. nov. 2014)

„Každá séria sa raz musí skončiť," hovorievajú športoví komentátori. Takéto hodnotenie v športe evokuje neúspech, no v prípade našej série pochodov v Slovenskom raji sa o nezdar rozhodne nejedná. Po desiatich rokoch, v priebehu ktorých sme videli azda všetko, čo sa v tomto prekrásnom kúte Karpát vidieť dá, je načase dať za príbehom našich pochodov bodku a presunúť sa inam. Posledný pochod prebehne presne tam, kde v roku 2005[1] začal – v Spišských Tomášovciach.
Účasť prisľúbilo pomerne dosť ľudí, viacerí však s blížiacim sa termínom z rôznych dôvodov „odpadli". Na cestu vyrážam v sobotu krátko před ôsmou. Lukáša som vyzdvihol na stanici Vysočany, kam dorazil z Čelákovíc, a na Florenci sa k nám pridala Magda. Prvý vtipný zážitok prichádza vzápätí, keď sa Magda zoznamuje s Lukášom. Obaja to, samozrejme, považujeme za vtip, keďže istú dobu sme sa všetci traja vídali každý deň. Lenže ukázalo sa, že Magda má zlú pamäť na tváre ;)
Prahu definitívne opúšťame o pol deviatej, a keďže sa ešte zastavujeme pri diaľnici na kávu (presso je nutné), s príjazdom do Brna sme mierne opozdení.Kým si Magda odskočila na nákup, prichádza Jakub, čím sa „česká" časť obsadenia kompletizuje. Za Brnom zbiehame z diaľnice a kľukatou štátnou cestou pokračujeme cez Slavkov, Uherské Hradište a Starý Hrozenkov. Medzitým nám dopravné správy v rádiu oznamujú, že pred Brnom z Prahy sa po akejsi nehode vytvorila dlhá kolóna. Ešteže sme to stihli... Slovenskú hranicu som ani nepostrehol, zakrátko sme pri Trenčíne, kde opäť nastupujeme na diaľnicu. Obloha, zatiahnúta šedým kobercom mrakov, sa vyjasňuje, no nie nadlho. Krátku pauzu si dávame pri lome v Kraľovanoch, a opäť zastavujeme okolo tretej na neskorý obed na salaši Krajinka pri Ružomberku, kde je dosť nával. Halušky a kyslé mlieko, to je niečo!
Kvôli pochmúrnemu počasiu Tatry nevidíme, čo je škoda najmä pre kolegov z Čiech. Po zotmení sa ešte zastavujeme v Poprade kvôli nákupom. Niečo na vypálenie červa som vzal, ale pivo chýba. Do Spišských Tomášoviec prichádzame až po šiestej. Okolo turistickej ubytovne Tatran je rušno, jedáleň totiž obec využila ako miestnosť pre prebiehajúce komunálne voľby. Pani, ktorá má na starosť ubytovňu, a zároveň je členkou volebnej komisie, nás upozornila, že večer môže byť rušno – vraj miestni Cigáni majú dvoch kandidátov na starostu a prídu na vyhlásenie volebných výsledkov. Napokon sa však žiaden „cirkus" nekoná. Večer ešte nad mapou preberáme zajtrajšiu trasu. Dohodli sme sa, že vyrazíme o šiestej.

Deň 2 – túra (16. nov. 2014)

Ráno zvoní naraz viac budíkov, všetky však naraz utíchajú. Jakub a Lukáš sa prevaľujú na druhý bok a chrápu ďalej, úloha zbuntošiť ostatných do „pochodového" dňa teda pripadá mne. Prípravy prebiehajú pomerne rýchle, už o šiestej sme všetci pred ubytovňou, nasadzujeme čelovky a vyrážame. Vlastne tie čelovky nie sú až také potrebné... ako tak stúpame miernym kopcom nad dedinu, prichádza rozbresk a potom to už ide rýchle.
Na Tomášovskom výhľade (645 m.n.m.) sa zdržiavame iba malý moment. Podobne ako včera, oblohu halia husté mraky, výhľad je iba na bezprostredné okolie. Magda zahajuje zostup bez nás, dobiehame ju v polovici kopca. Na rázcestí pod Tomášovským výhľadom začíname postup Prielomom Hornádu. Ranný chlad ešte nepominul, no i napriek tomu je na pokročilú jeseň dosť teplo. Na trase je viacero výšľapov, dosť sme sa teda zapotili. Stupačky a istené traverzy zvládame všetci bez problémov. Na Letanovskom Mlyne (520 m.n.m.) si dávame krátku pauzu. Tu si uvedomujem, že sme za sebou nechali Magdu a Jakuba. Našťastie sa mi ich podarilo „odchytiť" pri rázcestí, ako bezradne študujú smerové tabuľky.
Za Letanovským Mlynom pokračujeme v nastúpenom trende. Postupujeme pomerne rýchle, zákruta Hornádu strieda ďalšiu, šum rieky nás sprevádza ešte hodnú chvíľu. Nakrátko sa zastavujeme na ústí Kláštorskej rokliny (525 m.n.m.). Kolegovia rozhodli, že roklinu i Kláštorisko vynechávame v prospech zvyšku Prielomu. Okrem trojčlennej skupiny, ktorá nás míňa na najvyššom stúpaní na Prielome, ďalších turistov široko-ďaleko niet. Šum Hornádu postupne ústáva, skaliská lemujúce údolie sú čoraz nižšie. Na Hrdlo Hornádu (540 m.n.m.),

Na Prielome Hornádu medzi ústím Kláštorskej a Hrdlom; Jakub a Katka.

ktoré je sútokom Veľkej Bielej vody a súčasne začiatkom Prielomu, prichádzame o 8:45 hodín. Na neďalekom Podlesku (545 m.n.m.) si dávame pauzu na občerstvenie a krátky oddych, počas ktorého nás otravuje trojica miestnych mačiek. Ešte predtým sa mi podarilo utŕžiť hanbu, keď som skončil so zadkom v bahne :) Čo sa týka vývoja počasia, máme šťastie – na sever od nás sa husté oblaky nakrátko rozostúpili, takže cez hornádsku pláň naproti nám vidíme časť Tatier – i keď ich vrcholy ostávajú v mrakoch.
Nad Posledkom vstupujeme opäť do lesa a postupne sa zužujúcim údolím nastupujeme do rokliny Suchá Belá. Zreteľný, vyšľapaný chodník sa zakrátko stráca a my kráčame priamo korytom potoka, vyplnenom hromadami belavých obliakov a práchnivejúcich kmeňov. Spočiatku je výstup relatívne mierny, zdolávame niekoľko drevených i kovových stupačiek. Stav vody v potoku pretekajúcom tiesňavou je pomerne nízky, nezvykle oproti predchádzajúcim rokom. Roklina je neobyčajne malebná. Postupne sa dostávame k najspektakulárnejšiemu miestu celej Suchej Belej, Misovým vodopádom. Už len pohľad ne je ohromujúci. Po jednom stúpame hore najvyšším kovovým rebríkom, a nato niekoľkými ďalšími, čím zdolávame najvýraznejší výškový skok na ceste potoka dole Suchou Belou. Nad Misovými vodopádmi je stúpanie opäť relatívne mierne.
Volám Rudolfovi, ktorý sa práve nachádza na archeologickej lokalite na Kláštorisku. Keďže si však so vstávaním dal načas, ani na kus cesty sa k nám nepridá. Pri stúpaní do kopca sa nám skupina akosi rozpadá. Na vrchole Suchej Belej (950 m.n.m., 12:15 hod.) sa preto nakrátko zastavujeme a dívame do mapy. Vyzerá to tak, že Magda a Tomáš zvolia kratšiu trasu. Každopádne, spolu ešte pokračujeme naprieč planinou Glac. Na Malej Poľane sa obliekame do teplejšieho, vo výške nad tisíc metrov je o niečo chladnejšie, navyše sa dvíha vietor. Širokou lesnou cestou kráčame na opačnú stranu planiny Glac k rovnomennej bývalej horárni (985 m.n.m., 12:30 hod.). Na lúke povedľa ruín horárne pribudol nový prístrešok, ktorý sa nám dokonale hodí na obedňajšiu pauzu. Rozchádzame sa s tým, že Magda a Tomáš sa dávajú skratkou na Klauzy a Tomášovskú Belú, a my ostatní pokračujeme plánovanou trasou. Glackou cestou schádzame dole lesom z planiny Glac. Tempo máme svižné, a čas nám ubieha rýchlejšie aj vďaka Jakubovmu permanentnému rozprávaniu o afrických a iných dobrodružstvách. Okolo Suchého vrchu (930 m.n.m.) sa počasie opäť zhoršuje, oblačnosť klesá, na Geravy stúpame za mrholenia až slabého dažďa. Na Geravách (1035 m.n.m., 14:30

hod.) to v hmle a mrholení vyzerá hrôzostrašne, zastavovať sa nemá zmysel.
Vzduch na planine je až nepríjemne vhlký, nad zemou sa vznáša hustá hmla, viditeľnosť je zlá.

Hore: V úvode rokliny Suchá Belá; Lukáš, Jakub, vzadu Magda a Tomáš.
Dole: Misové vodopády v strednej časti Suchej Belej.

O tretej sme na rázcestí Predný Hýľ (1050 m.n.m.), kde si dávame krátku pauzu na vydýchanie, a nato pokračujeme zostupom z planiny smerom do Tomášovskej Belej. Serpentínami úzkeho turistického chodníka schádzame popod vápencový masív Holý kameň, ohraničujúci planinu Geravy z východu. Na dno údolia neschádzame, cestu si skracujeme traverzom svahmi Holého kameňa, pričom nás úzky, neznačený chodník, zasypaný horami suchého lístia, privádza na bezmenné sedlo (cca 825 m.n.m.) na hornom konci údolia Lesnice. Týmto údolím sa dávame na zostup, ktorý meria niekoľko kilometrov a je dosť monotónny. Zhruba v strede údolia prechádzame neveľkou tiesňavou. Všetci sme o poznanie mlčanlivejší než v úvode pochodu, svoje zrejme robí únava.

Osadenstvo 10. pochodu v Slovenskom raji pod Misovými vodopádmi, zhora zľava: Tomáš, Katka, Magda, Lukáš, Jakub, Roland.

Pomaly, ale isto nás obklopuje tma. Asfaltová cesta vinúcou sa údolím Lesnice nepokračujeme až do jej cieľa na Košiarnom briežku, avšak v smere potoka Lesnica sa stáčame na lesnú cestu, zbiehajúcu k Hornádu. V tejto fáze už sú čelovky nevyhnutné, bez nich by sme sa nepohli ani o krok. Tempo si stále držíme pomerne svižne, i keď ozývajú sa hlasy, že už by celkom „bodlo" byť v cieli. V závere sa opäť dostávame do Prielomu Hornádu, presnejšie do jeho východnej časti, až po necelých minútach od rázcestia Lesnica-ústie (495 m.n.m., 17:00) prichádzame na Čingov (520 m.n.m.). Magda a Tomáš nás už čakajú v reštaurúácii Lesnica, kam dorazili len krátko pred nami. Ešte sa ani nestihli poriadne rozsedieť. Je štvrť na šesť, čas večere.
V reštaurácii Lesnica trávime asi hodinu. Na záver kráčame pozdĺž prekvapivo pomerne frekventovanej autocesty na Spišské Tomášovce, pričom väčšina našej skupina je už riadne stuhnutá. Posledným počinom dnešného dňa je „zapitie" úspešnej túry – veď napokon, v prípade dlhšej varianty sme prešli slušných 41 km. V tomášovskej krčme našťastie nie je nával, sedí sa príjemne. Celý deň som mal hroznú chuť na gin s tonicom; gin nakoniec nahrázdam výbornou spišskou borovičkou. Jakub s Lukášom ostávajú verní zlatistému moku, ostatní nealkujú. V televízii sa práve venujú výsledkom krajských volieb, všetky oči sú na chvíľu upriamene na obrazovku. Na každom z nás sa už zračí únava, nezdržiavame sa teda dlho.

Vľavo: Výstup tiesňavou nad Misovými vodopádmi.

Účastníci – Magdaléna Hrnková, Tomáš Radecký (kratšia varianta); Katarína Rozborilová, Jakub Březina, Lukáš Hronec, Roland Nádaskay (dlhšia varianta)

Počasie – zamračené, prechodne polooblačno, mierne veterno, popoludní prechodne s mrholením, tepl. okolo obeda 8°C

Deň 2 – návrat (17. nov. 2014)

Jakub, ktorý má zo Slovenského raja namierené na juh, na zber fosílií v Hajnáčke, a odtiaľ na konferenciu do Banskej Bystrice, vstáva skoro ráno. Už okolo deviatej má byť vo Zvolene. Pôvodne som ho mal odviezť na do Červenej Skaly, odkiaľ jby mal najkratšiu cestu vlakom; spolu s predchádzajúcou cestou autom by to však vyšlo rovnako ako spojenie, ktorému napokon dal prednosť – vlakom do Ružomberka a odtiaľ autobusom. Takto si môžem pospať až zhruba do tej ôsmej, kedy vstávame aj my ostatní. Medzitým sa hlási Jakub, blížiaci sa k Ružomberku.
S Lukášom a Magdou sme sa zhodli, že keďže väčšinu dnešného dňa nám aj tak zaberie cestovanie, aspoň sa zastavíme na nejakom zaujímavom mieste. Ideálne na takúto zastávku sú Vysoké Tatry. Po rozlúčke s Tomášom a Katkou teda vyrážame tým smerom. Krátku zastávku si ešte dávame v neďalekom Spiškom Štvrtku, odkiaľ z kostolného vŕšku býva na Tatry nádherný výhľad. Počasie je však aj dnes proti nám, hustá oblačnosť zahaľuje hory i kotlinu rozkladajúcu sa pod nimi. Ako stúpame do tatranských osád, vnárame sa do hmly, končiare na nami si môžeme akurát tak predstavovať. Cieľom je Štrbské Pleso, najvyššie položená tatranská osada. Ani tu to však s počasím nie je žiadna sláva, avšak spomedzi závoja hmly tu a tam vystupuje belasá obloha. Byť vyššie, inverzii by sme unikli...
Okolo jazera je rušno, mnoho ľudí na prechádzke, míňa nás viacero bežcov. Kým prichádzame na opačnú stranu plesa, hmla sa rozťahuje a otvára panorámu snehom pokrytých štítov. Zrazu máme krásny slnečný deň. Lenže ako to na horách býva, poveternostné podmienky sa menia každú chvíľu – práve keď posedávame na terase hotela FIS, dopujúc sa kávou, sa opäť zmráka, navyše sa dvíha nepríjemný studený vietor. Čas vyraziť – beztak nám zakrátko vyprší parkovné (že ho vyberajú takto mimo sezóny, mi príde dosť nelogické...).
Ďalšia cesta je pomerne monotónna, na druhej strane pomerne hladká – teda až na zápchu pred Žilinou. Postupne dostávame hlad, a keďže kolegovia si žiadali zastávku ešte pred hranicami, pauzujeme kúsok za zjazdom z diaľnice, v Drietome. Do Brna prichádzame už po zotmení. Keďže Lukáš sa chcel zastaviť u známych, musíme prejsť celým mestom, čo pri mojej dezorientácii chvíľu trvá. Do teda Prahy pokračujeme už iba dvaja. Nočná cesta v neprívetivom počasí je náročná, no do cieľa prichádzame bez problémov, relatívne bez zdržaní, okolo ôsmej.

Svižný postup planinou Glac; zľava Magda, Tomáš a Katka.

Pred zotmením – na sedle nad údolím Lesnice; zľava Lukáš, Jakub a Katka.

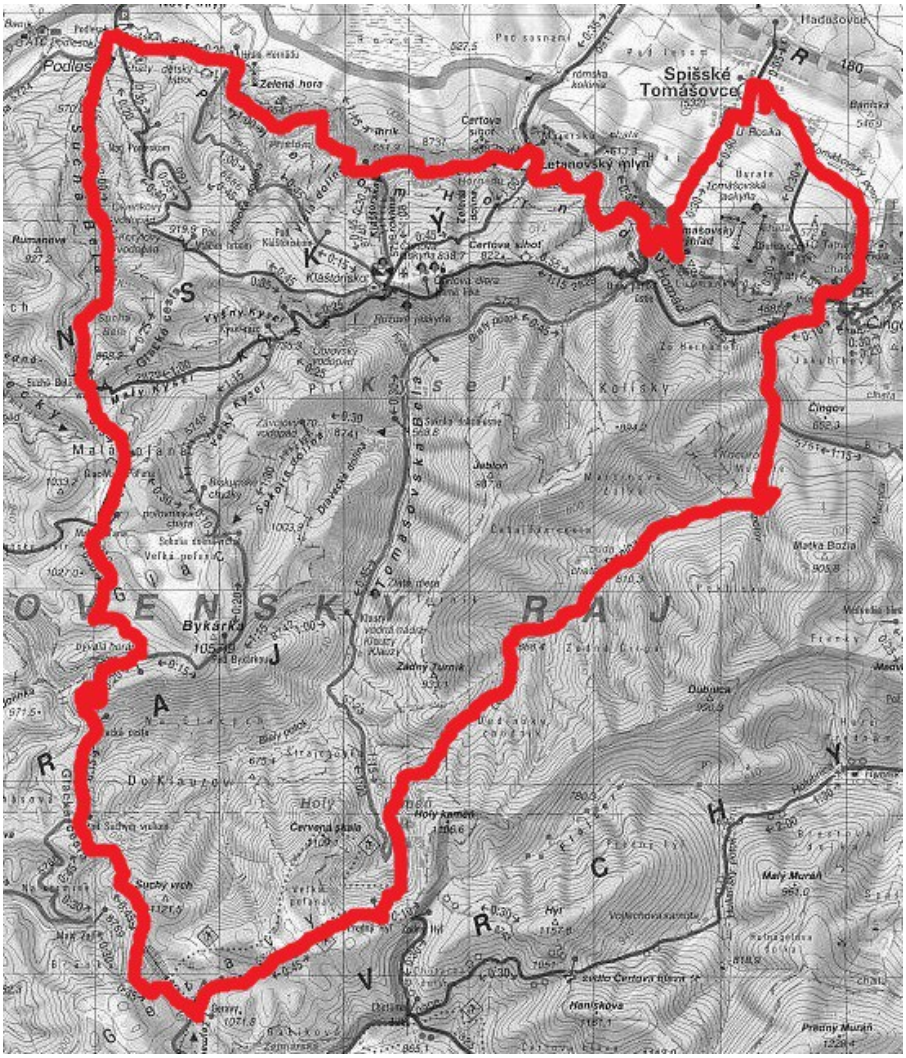

[1] http://www.thk.sk/turist/slovraj_poch_2005.htm

© Text: Roland Nádaskay, Foto: Roland Nádaskay

www.thk.sk, 2014